

Dreigingslandschap vitale infrastructuur

Inzicht in de stapeling van toenemende en veranderende dreigingen

De Nederlandse vitale infrastructuur wordt geconfronteerd met een stapeling van uiteenlopende, toenemende en veranderende dreigingen. Deze kunnen leiden tot verstoring of uitval van vitale processen. Dergelijke verstoring of uitval kunnen een dreiging vormen voor de nationale veiligheid. Dit dreigingslandschap biedt een overzicht van de belangrijkste dreigingen voor de vitale infrastructuur en inzicht in recente ontwikkelingen met betrekking tot die dreigingen.

In het dreigingslandschap wordt een onderscheid gemaakt tussen drie verschillende dreigingen.

- **Moedwillige dreigingen**, bijvoorbeeld fysieke sabotage door middel van explosieven of brandstichting en jamming of spoofing van gps-signalen in de lucht- en zeevaart.
- **Natuurlijke dreigingen**, bijvoorbeeld extreme neerslag, waardoor elektriciteit en transport uitvallen. Of extreme droogte, waardoor binnenvaart beperkt wordt en chemische industrie een tekort aan proces- en koelwater heeft.
- **Verstoring vitale processen zelf**, waarbij menselijke- of systeemfouten de afgelopen jaren hebben laten zien dat hierdoor bijvoorbeeld transport en zorg stil kunnen vallen.

Daarnaast beïnvloeden **politieke, economische, sociale en technologische (PEST) factoren** de vitale infrastructuur zelf, de dreigingen op en de weerbaarheid van vitale infrastructuur.

Voorbeelden

Incidenten met explosieve pakketjes luchtvracht in Europa, vermoedelijk door Russische GRU

Westerse landen houden Rusland er voor verantwoordelijk dat het land de afgelopen jaren op verschillende plekken in Europa aanslagen en sabotage heeft gepleegd of dit heeft gepoogd te doen. In enkele gevallen waren ook deelprocessen van vitale sectoren doelwit. In 2024 vonden er bijvoorbeeld verschillende incidenten plaats met pakketjes met explosieven bij overslagpunten voor luchtvracht in Polen, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Volgens verschillende westerse inlichtingendiensten zit de Russische militaire inlichtingendienst GRU hierachter.

Extreme neerslag in Zuid-Limburg zorgt voor korte uitval van infrastructuur

De afgelopen jaren leidde extreme neerslag in verschillende Europese landen onder andere tot stroomuitval, het stilleggen van het openbaar vervoer en het sluiten van een vliegveld. Een voorbeeld hiervan is de extreme neerslag in juli 2021 in Zuid-Limburg, de Ardennen en de Eifel. Een groot weersysteem zorgde daar voor wateroverlast en overstromingen. In Zuid-Limburg viel lokaal meer dan 160 mm neerslag in 48 uur. In de Ardennen en de Eifel viel op een aantal locaties zelfs meer dan 250 mm in 48 uur. In het buitenland vielen zo veel slachtoffers en was er langdurige uitval van essentiële voorzieningen zoals elektriciteit en transport. In Nederland is lokaal kort infrastructuur uitgevallen en beschadigd. De hersteltijd van sommige locaties was een half jaar.

